

ภาคผนวก ก.
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

๑. พระมหากฤษณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.
๒. พระมหาสุทิตย์ อาภากรโ, ดร
๓. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฺฒโ, ดร.
๔. พระมหาดนัยพัชร คมภิรปญโ, ดร.

ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนาผู้ให้สัมภาษณ์

๑. สมเด็จพระพุทธชินวงศ์
๒. พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.

(อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ราชบัณฑิต)

๓. พระธรรมสุธี
๔. พระเทพวิสุทธิกวี
๕. พระราชสิทธิมนี วิ.
๖. พระสุธีธรรมานุวัตร
๗. พระอาจารย์สมภาร สมภาโร ผศ.
๘. ศ. พิเศษ จำนงค์ ทองประเสริฐ
๙. ศาสตราจารย์พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ
๑๐. รองศาสตราจารย์ สมितिพล เนตรนิมิต
๑๑. ผศ.รังษี สุนนท์

ภาคผนวก ข.

จดหมายขอให้ผลิตสัมภาษณ์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ขอประธานกรรพเรียน เจ้าประคุณ สมเด็จพระพุทธชินวงศ์

ด้วย นางสาวทิพกาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้านพระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงขอประธานกรรพเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นางสาวทิพกาญจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเจ้าประคุณเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงขอประธานกรรพเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาสมบูรณ์ วุฑฒิกร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพกาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

กราบเรียน พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร.

ด้วย นางสาวทิพากาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้ข้อมูลสนิปาฏิหาริย์เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธรเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary
Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำ
วิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้าน
พระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงกราบเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้
นางสาวทิพากาญจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงกราบเรียนเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพากาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

๒ ๕.๑. ๕๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

กราบเรียน พระธรรมสุธี

ด้วย นางสาวทิพภาภรณ์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธรเจ้าในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้านพระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงกราบเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นางสาวทิพภาภรณ์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงกราบเรียนเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิโก, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพภาภรณ์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

ได้ให้สัมภาษณ์ คุณทิพภาภรณ์
เรียบร้อยแล้ว

นส=ธรรมสุธี

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เรียน พระเทพวิสุทธิวี,ดร.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้เอกสารนิตินิพนธ์เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธรูปเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary
Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำ
วิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้าน
พระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้
นางสาวทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุญาตต่อไป และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ได้ส่งมอบหมายให้
มี.อ. ๑๐ มี.อ. ๕๗
(พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร,ดร.)
ขออภัยในความไม่สะดวก
๒๕/๕.
๑๐ มี.อ. ๕๗

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาธนวุฒิ โชติธมโม โทร. ๐๘๗-๐๘๒๕๓๖๑

น.ส.ทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน พระราชสิทธิมนี วิ.

ด้วย นางสาวทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้อุสาสนีปฎิหาริย์เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้านพระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นางสาวทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเรียนเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

๒๕/๒/๕๘ พระมหาสมบุญ
พระภิกษุสงฆ์
๒๕/๒/๕๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน พระสุธีธรรมาวุธ, ผศ.ดร.

ด้วย นางสาวทิพากาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระพุทธรูปเจ้าในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้านพระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นางสาวทิพากาญจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเรียนเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาสมปурณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพากาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

11/๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน พระราชสิทธิมนี วิ.

ด้วย นางสาวทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระพุทธรเจ้าในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้านพระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำอันมีค่าได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นางสาวทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเรียนเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

๒๕/๒/๕๘ พระมหาสมบุญ
พระภิกษุสงฆ์
๒๕/๒/๕๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน พระอาจารย์สมภาร สมภาโร, ผศ.

ด้วย นางสาวทิพภาภรณ์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้ข้อมูลสื่อนิพพานิการเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้านพระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นางสาวทิพภาภรณ์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเรียนเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพภาภรณ์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

๑๘ ก.พ. ๕๘

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๗ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เจริญพร ศ.พิเศษ จ่านงค์ ทองประเสริฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้เอกสารนิตินิพนธ์เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธรเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary
Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำ
วิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้าน
พระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตให้
นางสาวทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์ต่อไป และขออัญมณาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาสมบูรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: gds@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาธนวุฒิ โชติธมโม โทร. ๐๘๗-๐๘๒๕๓๖๑

น.ส.ทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

ดิฉันได้รับทราบ
แล้วขออภัย
ขออภัย
ขออภัย

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อทำวิจัย

เจริญพร ศ.พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้เอกสารนิตยภัตเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนาของพระพุทธรูปเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary
Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำ
วิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้าน
พระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตให้
นางสาวทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์ต่อไป และขออโนทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

<http://gds.mcu.ac.th>, E-mail: gds@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาธนวุฒิ โชติธมโม โทร. ๐๘๗-๐๘๒๕๓๖๑

น.ส.ทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

๗๙๒
ดร.ความดีใจ

๒๑ ก.พ. ๕๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร รศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร

ด้วย นางสาวทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้านพระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตให้นางสาวทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์ต่อไป

วิมล
วิมล
๒๗ ก.พ. ๕๘

(พระมหาสมปณ วุฑฒิโก, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพาภาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร ผศ.รังษี สุทนดี

ด้วย นางสาวทิพากาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้เอกสารนิตินัยเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary
Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-interview) ต่อ key informants เป็นเครื่องมือในการทำ
วิจัย ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ความรู้ ทางด้าน
พระพุทธศาสนา สามารถให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นิสิตได้เป็นอย่างดี จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตให้
นางสาวทิพากาญจน์ ประภารัตน์ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ท่านเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ส่วนวัน เวลา และสถานที่ให้สัมภาษณ์แล้วแต่ท่านจะกำหนด

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์ต่อไป

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพากาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

ภาคผนวก ค.

จดหมายเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๑

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหากษณะ ตรุณ, ผศ.ดร.

ด้วย นางสาวทิพกาญจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้ทุนศาสนูปการเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธรเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้มีการออกแบบเครื่องมือวิจัยขึ้นมาใหม่ เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพื่อความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถามจึงเห็นควรให้ทรงผู้
คุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัย

เพื่อการนี้ จึงเรียนมาเพื่อเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัยของนิสิต
เพื่อความสมบูรณ์ในการทำวิจัยต่อไป

(พระมหาสมบุญ รุชฌิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพกาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

ได้ดูเครื่องมือวิจัยแล้ว
เครื่องมือวิจัยใช้ได้
จาก น.ส.ทิพกาญจน์ ประภารัตน์
วันที่ ๑๙.๒.๕๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศร ๖๑๐๑/ว ๒๑

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาสุทิตย์ อาภากร, ดร.

ด้วย นางสาวทิพภาภรณ์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิต ๕๓๐๑๕๐๕๓๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้อุทสาสนีปาฏิหาริย์เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้มีการออกแบบเครื่องมือวิจัยขึ้นมาใหม่ เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพื่อความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถามจึงเห็นควรให้ทรงผู้
คุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัย

เพื่อการนี้ จึงเรียนมาเพื่อเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัยของนิสิต เพื่อความสมบูรณ์ในการทำวิจัยต่อไป

Normal

(พระมหาสมบุรณ์ วฑฒิกโร, ดร.)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพภากาญจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

04/02/2017

(unweighted sums)

(Wavelengths are in nm)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๑

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

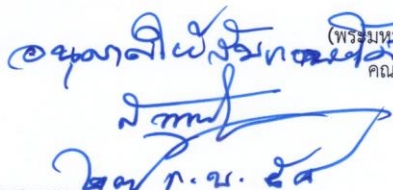
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.

ด้วย นางสาวทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาคปกติ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้เอกสารนี้ปฎิหารย์เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้มีการออกแบบเครื่องมือวิจัยขึ้นมาใหม่ เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพื่อความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถามจึงเห็นควรให้ทรงผู้
คุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัย

เพื่อการนี้ จึงเรียนมาเพื่อเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัยของนิสิต
เพื่อความสะดวกสมบูรณ์ในการทำวิจัยต่อไป

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๗ ก.พ. ๕๘

ประสานงาน :

น.ส.ทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย โทร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐ ภายใน ๑๑๓๓,๑๑๒๗

ที่ ศธ ๖๑๐๑/ว ๒๑

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาดนัยพัชร คมภิธรปณฺญ, ดร.

ด้วย นางสาวทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา
พระพุทธศาสนา แบบ ๒.๑ ภาควิชา เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๕๐๕๑๗๙ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธรูปเจ้าในคัมภีร์
พระพุทธศาสนา” ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้มีการออกแบบเครื่องมือวิจัยขึ้นมาใหม่ เพื่อนำข้อมูลมา
ประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพื่อความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถามจึงเห็นควรให้ทรงผู้
คุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัย

เพื่อการนี้ จึงเรียนมาเพื่อเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือวิจัยของนิสิต
เพื่อความสมบูรณ์ในการทำวิจัยต่อไป

(พระมหาสมบุญ ฐิตฺติโก, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประสานงาน :

น.ส.ทิพาภาณุจน์ ประภารัตน์ โทร. ๐๘๙-๒๐๑๖๔๗๔

พระภิกษุสมณะ

น.ส.ทิพา
๒๕ ก.พ. ๕๘

ภาคผนวก ง.
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาวิธีการใช้อุสสนีปาฏิหาริย์

เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ชื่อ อายุ ปี พรรษา
๒. วุฒิการศึกษาสูงสุดทางธรรม
วุฒิการศึกษาสูงสุดทางโลก
๓. หน้าที่การงาน
๔. วัน/เดือน/ปี, สถานที่ให้สัมภาษณ์

ข. บทสัมภาษณ์

๑. ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอุสสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)
.....
.....
.....
๒. การสอนเป็นอัครรณันั้น สอนอย่างไร ?
.....
.....
.....
๓. ผู้แสดงอุสสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?
.....
.....
.....
๔. จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อุสสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจ และปฏิบัติตาม ?
.....
.....
.....
๕. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อุสสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

.....
.....
.....

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้สัมภาษณ์

นางสาว ทิพากาญจน์ ประภารัตน์
นิสิตปริญญาเอก บัณฑิตวิทยาลัย
หลักสูตรพระพุทธศาสนาคุณวุฒิบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภาคผนวก จ.

บันทึกคำสัมภาษณ์นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา

บันทึกคำสัมภาษณ์นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา

๑. สัมภาษณ์สมเด็จพระพุทธชินวงศ์

คำถาม. ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุศาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น ? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

ตอบ. เนื่องจากอนุศาสนีปาฏิหาริย์ทำให้ผู้ฟังบรรลุผลได้ พระองค์ทรงเล็งเห็นโทษในอิทธิปาฏิหาริย์และอาเทศนาปาฏิหาริย์ เพราะมีที่ลัทธิอื่นทำได้ จึงเหนี่ยวนำ ระอา รังเกียจ ดังนั้นพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุศาสนีปาฏิหาริย์ ตรัสสรรเสริญว่า ภิกษุในธรรมวินัยนี้ พร่ำสอนอย่างนี้ว่า ‘ท่านจงตรีกตรองอย่างนี้ อย่าตรีกตรองอย่างนั้น จงใส่ใจอย่างนี้ อย่าใส่ใจอย่างนั้น จงละสิ่งนี้จงเข้าถึงสิ่งนี้อยู่เถิด’ นี่จัดเป็นอนุศาสนีปาฏิหาริย์อย่างหนึ่ง การบรรลุอุปฐมฌาน หรือทุติยฌาน หรือตติยฌาน หรือจตุตถฌาน หรือญาณทัสสนะ ฯลฯ นี่จัดเป็นอนุศาสนีปาฏิหาริย์อย่างหนึ่ง รู้ชัดว่าไม่มีกิจอื่นเพื่อความเป็นอย่างนี้อีกต่อไป นี่จัดเป็นอนุศาสนีปาฏิหาริย์อย่างหนึ่ง

คำถาม. การสอนเป็นอัครรย์นั้น สอนอย่างไร ?

ตอบ. ทรงสอนสิ่งที่เป็นจริง และเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง สรุปร่ายๆ ก็คือทรงรู้เข้าใจสิ่งที่สอนอย่างถ่องแท้สมบูรณ์ ทรงสอนด้วยเมตตา มุ่งประโยชน์แก่ผู้รับคำสอนเป็นที่ตั้งไม่หวังผลตอบแทน ทรงทำได้จริงอย่างที่สอน เป็นตัวอย่างที่ดี ทรงมีบุคลิกภาพโน้มน้าวจิตใจให้เข้าใจลัทธิของตน และพึงพอใจ ได้ความสุข ทรงมีหลักการสอนและวิธีสอนยอดเยี่ยม ประกอบด้วยลำดับเบื้องต้น ท่ามกลาง และสวยงามเบื้องปลาย

คำถาม. ผู้แสดงอนุศาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

ตอบ ควรมีความรู้เรื่องพระธรรมวินัยให้มากมีศีลประพัตติธรรมสมควรแก่ธรรม และควรมีความบุคลิกภาพ ตามหลักธรรม ๕ ประการคือ

๑. เราจักกล่าวชี้แจงไปตามลำดับ
๒. เราจักกล่าวชี้แจงยกเหตุผลมาแสดงให้เห็นเข้าใจ
๓. เราจักแสดงด้วยอาศัยเมตตา
๔. เราจักไม่แสดงด้วยเห็นแก่อำภิส
๕. เราจักแสดงไปโดยไม่กระทบตนและผู้อื่น

คำถาม. จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจและปฏิบัติตาม ?

ตอบ ผู้เผยแผ่ต้องมีคุณลักษณะซึ่งเรียกได้ว่ามีวิธีในการสอน ๔ อย่างดังนี้

๑. อธิบายให้เห็นชัดเจนแจ่มแจ้ง เหมือนงูมือไปดูเห็นกับตา (สันตัสสนา)
๒. ชักจูงใจให้เห็นจริงด้วย ชวนให้คล้อยตามจนต้องยอมรับ และนำไปปฏิบัติ (สมาทปนา)
๓. เราใจให้แก้กลัวกลัว บังเกิดกำลังใจ ปลุกให้มีอุตสาหะแข็งขัน มั่นใจว่าจะทำให้สำเร็จได้

ไม่หวั่นไม่ย่อท้อต่อความเหนื่อยยาก (สมุตตเตชนา)

๔. ขโลมใจให้แช่มชื่น ร่าเริง เบิกบาน ฟังไม่เบื่อ และเปี่ยมด้วยความหวัง เพราะมองเห็นคุณประโยชน์ที่ตนจะพึงได้รับจากกาปฏิบัติ (สัมปหังสนา)

อาจผูกเป็นคำสั้นๆ ได้ว่า แจ่มแจ้ง จูงใจ หาญกล้า ร่าเริง หรือชี้ชัด เชิญชวน คึกคัก เบิกบาน

คำถาม. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

ตอบ ผู้เผยแผ่ควรยกอุทาหรณ์ และการเล่านิทานประกอบ การยกตัวอย่างประกอบ คำอธิบาย และการเล่านิทานประกอบการสอนช่วยให้เข้าใจความได้ง่าย และชัดเจน ช่วยให้อำนาจเห็นจริง และเกิดความเพลิดเพลิน ทำให้การสอนได้ผล และตรงใจ พระพุทธศาสนาถือว่า ผู้เผยแผ่กับผู้ฟังหรือผู้สอนกับผู้เรียนนั้นต้องประสานสัมพันธ์กัน มีความกรุณาต่อกันโดยเฉพาะในด้านการอบรมสั่งสอนนั้น ย่อมเป็นส่วนประกอบที่สำคัญให้เกิดคุณลักษณะของผู้สอนซึ่งเรียกว่า องค์คุณของกัลยาณมิตร ดังนั้น พระธรรมกถึกหรือนักเผยแผ่พุทธธรรมที่ดีจึงมีลักษณะคุณสมบัติซึ่งเป็นองค์ของกัลยาณมิตร ๗ ประการ ดังนี้

๑. ปิโย เป็นที่รักเป็นที่พอใจ ในฐานะเป็นที่สบายและสนิทสนม ชวนให้อยากเข้าไปปรึกษาได้

๒. ครุ เป็นที่เคารพ ในฐานะประพัตติสมควรแก่ฐานะ ให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ เป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย

๓. กาวณิโย เป็นที่ยกย่อง ในฐานะทรงคุณคือความรู้และภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้ฝึกอบรมและปรับปรุงตนอยู่เสมอ ควรเอาอย่าง ทำให้ระลึกและเอ๋ยอ้างด้วยซาบซึ้งภูมิใจ

๔. วตฺตา จ เป็นนักพูด รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไรอย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษาที่ดี

๕. วจนกฺขโม เป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำ คือพร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษา ชักถาม คำเสนอแนะ วิพากษ์วิจารณ์ อดทน ฟังได้ไม่เบื่อ ไม่ฉุนเฉียว

๖. คมฺภีรฺวจ กถ กตฺตา เป็นผู้พูดด้วยถ้อยคำลึกซึ้งได้ สามารถอธิบายเรื่องยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจ และให้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป

๗. โน จณฺฐาเน นิโยชเย ไม่ชักนาในอฐานะ คือไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหล หรือชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย ๔

๒. สัมภาษณ์พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ราชบัณฑิต

คำถาม. ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุศาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

ตอบ พระตถาคตเจ้าทรงตรัสสรรเสริญเฉพาะอนุศาสนีปาฏิหาริย์ซึ่งเป็น ประโยชน์จริง เป็นประโยชน์แท้แก่เวไนยสัตว์ เพื่อป้องกันการแปรผันจนกลายเป็นการหลงโลกและการถกเถียงโต้แย้ง พระตถาคตเจ้าจึงตรัสห้ามพระสาวกแสดงอิทธิปาฏิหาริย์และอาเทศนาปาฏิหาริย์ในลักษณะที่เป็น การโอ้อวด และถ้าไม่มีคุณสมบัตินี้ในตนแล้วอวดอ้าง หากเป็นพระภิกษุก็ทรงบัญญัติโทษสถานหนัก ถึงขั้นพ้นจากความเป็นภิกษุคือเป็นความผิดขั้นปาราชิก

คำถาม. การสอนเป็นอัครจริยนั้น สอนอย่างไร ?

ตอบ การสอนแบบอนุศาสนีปาฏิหาริย์ เป็นการบรรยายหรือการแสดงแบบธรรมดา โดยไม่ต้องใช้ฤทธิ์เดช หรือการดักใจช่วยแต่อย่างใด ในการสอนนี้ พระพุทธเจ้าทรงใช้วิธีอนุศาสนีปาฏิหาริย์ มากที่สุดและได้ผลดีที่สุด เพราะพระพุทธเจ้าไม่ได้มีฤทธิ์เพียงอย่างเดียว แต่เนื่องจากพระพุทธองค์ ทรงเปี่ยมด้วยพระปัญญาธิคุณ คือมีปัญญาเป็นเลิศจึงมุ่งประโยชน์แก่ผู้ฟัง

คำถาม. ผู้แสดงอนุศาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

ตอบ ผู้เผยแผ่ที่ดีจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่ตนถนัด การสอนนั้น มีการเริ่มต้นเป็นจุดสำคัญ มาก การเริ่มต้นที่ดีมีส่วนช่วยให้การสอนสำเร็จผลดีเป็นอย่างมาก อย่างน้อย ก็เป็นเครื่องดึงความ สนใจ และนำเข้าสู่เนื้อหาได้ พระพุทธเจ้าทรงมีวิธีเริ่มต้นที่น่าสนใจมาก โดยปกติพระองค์จะไม่ทรง เริ่มสอนด้วยการเข้าสู่เนื้อหาธรรมทีเดียว แต่จะทรงเริ่มสนทนากับผู้ทรงพบ หรือผู้มาเฝ้าด้วยเรื่องที่ เขารู้เข้าใจดี หรือสนใจอยู่

คำถาม. จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อุเทศนาปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจและปฏิบัติตาม ?

ตอบ การเปรียบเทียบกับข้ออุปมา คำอุปมาช่วยให้เรื่องที่ลึกซึ้งเข้าใจยาก ปรากฏ ความหมายเด่นชัดออกมา และเข้าใจง่ายขึ้น โดยเฉพาะมักใช้ในการอธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรม หรือแม้ เปรียบเรื่องที่เป็นรูปธรรมด้วยข้ออุปมาแบบรูปธรรม ก็ช่วยให้ความหนักแน่นเข้าใจ การใช้อุปมานี้ น่าจะเป็นวิธีประกอบการสอนที่พระพุทธองค์ทรงใช้มากที่สุด มากกว่าวิธีอื่นใด

คำถาม. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อุเทศนาปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

ตอบ ผู้เผยแผ่จะต้องสอนให้ตรงกับระดับสติปัญญา และระดับชีวิตของผู้ฟัง ข้อสำคัญยิ่ง อย่างหนึ่ง ที่พระพุทธเจ้าทรงคำนึงถึงในการทรงสอน คือ ความยิ่ง และหย่อนแห่งอินทรีย์ของผู้ฟัง ทรงพิจารณาว่า ผู้ฟังมีสติปัญญาอยู่ในระดับใด ได้รับการศึกษาอบรมมาในทางใดมากน้อยเพียงไหน ดำรงชีวิตอยู่อย่างไร จะต้องแสดงเรื่องอะไรเขาจึงจะรู้เข้าใจ สามารถนำไปใช้เป็นคุณประโยชน์แก่ชีวิต ของเขาได้

๓. สัมภาษณ์พระธรรมสุธี

ถาม.ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

ตอบ เพราะ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ เป็นคำสอนให้ประพฤติปฏิบัติธรรม ทำความดี ทั้งทาน ศีล ภาวนา จนหมดกิเลสได้ในที่สุด ส่วน อิทธิปาฏิหาริย์และอาเทศนาปาฏิหาริย์นั้น ผู้ที่มีศรัทธาจริงก็จะอัศจรรย์ใจ เพิ่มพูนศรัทธา แต่ผู้ที่ไม่ศรัทธา ไม่เลื่อมใส ก็อาจไม่เชื่อ โจมตีเอาได้ พระพุทธเจ้าจึงทรงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ว่าประเสริฐที่สุด

ถาม การสอนเป็นอัศจรรย์นั้น สอนอย่างไร ?

ตอบ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ คือ เป็นคำสอนเป็นจริง สอนให้เห็นจริง นำไปปฏิบัติได้ผลสมจริงเป็นอัศจรรย์

ถาม ผู้แสดงอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

ตอบ. อย่างน้อยต้องมีความรู้เรื่องพระธรรมคำสอนแล้วเผยแผ่ตามหลักพระธรรมกถึก ๕ ประการคือ ๑. แสดงธรรมไปโดยลำดับ ไม่ตัดลัดให้ขาดความ ๒. อ้างเหตุผลแนะนำผู้ฟังให้เข้าใจ ๓. ตั้งจิตเมตตาปรารถนาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง ๔. ไม่แสดงธรรมเพราะเห็นแก่ลาภ ๕. ไม่แสดงธรรมกระทบตนและผู้อื่น คือว่า ไม่ยกตนเสียดสีผู้อื่น

ถาม จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจ และปฏิบัติตาม?

ตอบ อาจจะดูจริตของคนฟัง ความประพฤติ สังคม แล้วแสดงธรรมให้เขาฟัง เช่นคนป่วย ต้องการหายให้เจริญโพชนงค์ ๗ ประการ

ถาม ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน?

ตอบ ชาวพุทธควรศึกษาพระธรรมให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ แล้วลงมือปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เช่นฆราวาสก็ควรปฏิบัติตามหลักคิปปิปฏิบัติ พระต้องประพฤติอยู่ในศีล แล้วเดินตามมรรคมืองค์ ๘ พากันเจริญสมาธิและวิปัสสนากัน

๔. สัมภาษณ์พระเทพวิสุทธิกวี

คำถาม ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

ตอบ อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์ และอนุสาสนีปาฏิหาริย์ปาฏิหาริย์สองประเภทแรก ไม่มีความสำคัญเท่าใดนัก เพราะมิใช่แก่นแท้ของพุทธศาสนา และไม่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องหลุดพ้นจากกองกิเลสและกองทุกข์ได้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าจะทรงแสดง อิทธิปาฏิหาริย์ ปรากฏปรากฏเคยยถาที่เปลี่ยนหนามต่อพุทธศาสนา แต่ทรงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพราะเมื่อแสดงจะทำให้เข้าใจสภาวะธรรมตามความเป็นจริงและทำให้หลุดพ้นจากกิเลสและกองทุกข์ได้ ทั้งยังสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของปุถุชน ให้ก้าวขึ้นสู่อริยชนโดยสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ ปาฏิหาริย์ในพุทธศาสนาจึงมีประโยชน์ทั้งในการกำจัดกิเลส ในการเผยแผ่ และในการส่งเสริมพุทธศาสนาให้มั่นคงตราบถึงปัจจุบัน

คำถามการสอนเป็นอัศจรรย์นั้น สอนอย่างไร ?

ตอบ คำสอนของพระพุทธเจ้ามีมากมายสอนโดยวิธีการต่างๆ กัน ตามนิสัยสันดานของคน หรือที่ทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า จริต คนมีจริตต่างๆ กัน จึงต้องใช้วิธีสอนต่างกัน ลักษณะคำสอนก็ ย่อมต่างกันไปด้วยซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. คำสอนปฏิรูป เป็นคำสอนชนิดที่ปฏิรูปคำสอนเดิมของศาสนาพราหมณ์ เช่น การทำบุญ ศาสนาพราหมณ์สอนให้ทำบุญกับพวกพราหมณ์โดยกำเนิด พระพุทธเจ้าสอนว่าการทำบุญควรทำกับ พราหมณ์หรือผู้ที่บริสุทธิ์ ผลบุญจึงจะมีมาก

๒. คำสอนปฏิวัติ เป็นคำสอนประเภทปฏิวัติคำสอนของพวกพราหมณ์เดิมไปอีกทางหนึ่ง แบบกลับหน้ามือเป็นหลังมือ เช่น คำสอนเดิมของพวกพราหมณ์ตัวเองเกิดมาก็เป็นพราหมณ์หรือคำ สอนเดิมว่า การบำเพ็ญกุศลด้วยการฆ่าสัตว์บูชายัญเป็นมหากุศลอันยิ่งใหญ่ บันดาลให้ได้ทุกสิ่งทุก ประการที่ปรารถนา พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า การทำบุญด้วยการไม่ฆ่า และในขณะเดียวกันให้เป็นคน มีเมตตากรุณาแก่สัตว์ทั่วไปเป็นมหากุศล

๓. คำสอนที่ตั้งขึ้นมาสอนใหม่ไม่ใช่คัดค้านหรืออนุโลมตามคำสอนเก่าเป็นเรื่องที่สอน นอกเหนือไปจากหลักศาสนาพราหมณ์เดิม ซึ่งไม่มีคำสอนเช่นนี้ เช่น คำสอนเรื่องอริยสัจ ๔ คำสอน เรื่องปัจจุสมุปบาท เป็นต้น

คำถามผู้แสดงอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

ตอบ ควรรู้พระธรรมวินัย คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ฟัง และสอนให้เหมาะสมตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล.ปรับวิธีสอนผ่อนให้เหมาะกับบุคคล แม้สอนเรื่องเดียวกันแต่ต่างบุคคล อาจใช้ ต่างวิธี สอนให้ทำความดีเพราะเห็นแก่ความดี ไม่ใช่ทำด้วยความโลภ คือ อยากได้สิ่งตอบแทน หรือทำ ด้วยความหลง คือ ไม่รู้ความจริง บางครั้งก็นึกว่าดีแต่กลายเป็นทำชั่วสอนเน้นในเรื่องความเป็นผู้ กตัญญูรู้คุณผู้อื่น และกตเวทิต่อตอบแทนพระคุณท่าน และสรรเสริญว่าใครมีคุณชื่อนี้ชื่อว่าเป็นคนดีและ ประพฤติสิ่งที่ดี มีบุคลิกภาพสอนให้มีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ให้เอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้รู้จักเห็นอกเห็น ใจผู้อื่น สอนให้เอาชนะความชั่วด้วยความดี ให้ระงับเวรด้วยการไม่จองเวร และในขณะเดียวกัน ก็ให้ พยายามทำตนอย่าให้มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น ให้รู้จักผูกไมตรีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน จึงเท่ากับสอนให้ แก่ความชั่วด้วยความดี ให้ระงับเวรด้วยการไม่จองเวร ให้ระงับความโกรธด้วยความไม่โกรธ ใหม่ๆ อาจทำได้ยาก แต่ถ้าลองฝึกหัดทำดูบ้าง จะได้รับความเย็นใจ สงบร้อน หมดเวรหมดภัยสอนว่าทำดีได้ ดี ทำชั่วได้ชั่ว หวานพืชเช่นใดก็ได้ผลเช่นนั้น จึงเท่ากับสอนให้หวานแต่พืชที่ดี คือพยายามทำแต่กรรม ดี พยายามละเว้นความชั่วทั้งปวง

คำถาม จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อनुสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจ และปฏิบัติตาม ?

ตอบ จะต้องสร้างบรรยากาศในการสอนให้ปลอดโปร่ง เพลิดเพลินไม่ให้เกิดเครียด ไม่ให้เกิด ความอึดอัดใจ และให้เกียรติแก่ผู้เรียน ให้เขามีความภูมิใจในตัว สอนมุ่งเนื้อหา มุ่งให้เกิดความรู้ความ เข้าใจในสิ่งที่สอนเป็นสำคัญ ไม่กระทบตนและผู้อื่น ไม่มุ่งยกตน ไม่มุ่งเสียดีใดๆ

คำถาม ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อनुสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

ตอบ การทำเป็นตัวอย่างเป็นวิธีสอนที่ดีที่สุดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะในทางจริยธรรม คือการทำ เป็นตัวอย่าง ซึ่งเป็นการสอนแบบไม่ต้องกล่าวสอน เป็นทำนองการสาธิตให้ดู แต่ที่พระพุทธเจ้าทรง

กระทำนั้นเป็นไปในรูปแบบเป็นผู้นำที่ดี การสอนโดยทำเป็นตัวอย่าง ก็คือ พระจริยาวัตรอันดีงามที่เป็นอยู่โดยปกติของตนเอง แต่ที่ทรงปฏิบัติเป็นเรื่องราวเฉพาะก็มี

๕. สัมภาษณ์พระราชสิทธิมนี วิ.

คำถาม. ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

ตอบ เหตุที่พระพุทธเจ้าทรงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพราะเมื่อแสดงจะทำให้เข้าใจสภาวะธรรมตามความเป็นจริงและทำให้หลุดพ้นจากกิเลสและกองทุกข์ได้ ทั้งยังสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของปุถุชน ให้ก้าวขึ้นสู่อริยชนโดยสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ ปาฏิหาริย์ในพุทธศาสนาจึงมีประโยชน์ทั้งในการกำจัดกิเลส ในการเผยแผ่ และในการส่งเสริมพุทธศาสนาให้มั่นคงตราบถึงปัจจุบัน

คำถาม การสอนเป็นอัครจริยนั้น สอนอย่างไร ?

ตอบ สำหรับวิธีสอนนั้นพระพุทธองค์ก็ใช้หลายวิธี ตามอุปนิสัยสันดานคนหรือจริตของคนซึ่งพอสรุปได้เป็น ๓ ประการ คือ

๑. ทรงสอนให้รู้ยังเห็นจริงในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็น

หมายความว่า ทรงสอนอย่างแจ่มแจ้ง สอนให้เห็นทะลุปรุโปร่ง สอนให้รู้อย่างละเอียด และสอนสิ่งที่ควรสอนไม่ใช่สอนทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น ทรงสอนให้เอื้อเฟื้อต่อเพื่อนมนุษย์ ไม่สอนให้เกลียดคอยขโมยเขากิน

๒. ทรงสอนอย่างมีเหตุผล ผู้ฟังตรงตามได้

หมายความว่าคำสอนเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ตามเหตุตามผล ไม่ใช่คำสอนที่พิสูจน์ไม่ได้ เช่น คำสอนเรื่องตัณหา(ความอยาก) ทำให้เกิดทุกข์ ถ้าเราพิจารณาดูจะเห็นว่าเป็นจริงอย่างนั้น เราอยากรู้จึงมาเรียน การเรียนทำให้ไม่สบาย (ทุกข์) การไม่สบายใจอยากเมื่อไหร่ทุกข์เมื่อนั้น

๓. ทรงสอนเป็นอัครจริยคือผู้ปฏิบัติตามย่อมได้ผลจริง

คำถาม. ผู้แสดงอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

ตอบ นอกจากคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลแล้ว ผู้สอนยังจะต้องคำนึงถึงความพร้อม ความสุกอม ความแสรบแห่งอินทรีย์ หรือญาณ ที่บาลี เรียกว่า ปริปากะ ของผู้เรียนแต่ละบุคคลเป็นรายๆ ไปด้วย

คำถาม.จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจ และปฏิบัติตาม ?

ตอบ สร้างบรรยากาศในการสอนให้ปลอดโปร่ง เพลิดเพลินไม่ให้เกิดเครียด ไม่ให้เกิดความอัดอั้น และให้เกียรติแก่ผู้เรียน ให้เขามีความภูมิใจในตัวสอนมุ่งเนื้อหา มุ่งให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่สอนเป็นสำคัญ ไม่กระทบตนและผู้อื่น ไม่มุ่งยกตน ไม่มุ่งเสียตีสื่อใครๆ

คำถาม. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

ตอบ การใช้อุปกรณ์การสอน ในสมัยพุทธกาล ย่อมไม่มีอุปกรณ์การสอนชนิดต่างๆ ที่จัดทำขึ้นไว้เพื่อการสอนโดยเฉพาะ เหมือนสมัยปัจจุบัน เพราะยังไม่มีการจัดการศึกษาเป็นระบบขึ้นมา

อย่างกว้างขวาง หากจะใช้อุปกรณ์บ้าง ก็คงต้องอาศัยวัตถุสิ่งของที่มีในธรรมชาติ หรือเครื่องใช้ต่างๆ ที่ผู้คนใช้กันอยู่

๖. สัมภาษณ์พระสุธีธรรมานวัตร

คำถาม ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

ตอบ เพราะอนุสาสนีปาฏิหาริย์ คือ คำพร่ำสอนของพระพุทธเจ้าที่แสดงกับเหล่าสาวก อันสามารถทำให้ละกิเลสประการต่างๆ ได้ ทั้งสามปาฏิหาริย์ทรงยกย่อง “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” เท่านั้น ไม่ทรงยกย่อง อิทธิปาฏิหาริย์ และ อาเทศนาปาฏิหาริย์ เพราะไม่ใช่แก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ไม่ใช่แนวทางที่จะให้บรรลุถึงความดับทุกข์แท้จริง ถึงแม้พระองค์จะไม่ทรงยกย่องปาฏิหาริย์ทั้งสอง แต่ก็ทรงเห็นว่าการสอนคนบางคนโดยเฉพาะคนที่มากไปด้วยมานะและมิจฉาทิฐิ แรกก้าว ลำพังการใช้ “อนุสาสนี” อย่างเดียวคงจะได้ผลต้องใช้เวลาอนานดั่งนั้น เพื่อกำราบคนประเภทนี้จึงเห็นว่ามีหลายครั้งที่พระองค์ทรงเลือกใช้อิทธิปาฏิหาริย์ควบคู่ไปกับอนุสาสนีปาฏิหาริย์ หรือใช้อิทธิปาฏิหาริย์นำร่องแล้วตามด้วยอนุสาสนีปาฏิหาริย์ตบท้าย

คำถาม การสอนเป็นอัศจรรย์นั้น สอนอย่างไร ?

ตอบ สอนให้พุทธบริษัท ๔ เจริญสมาธิ เมื่อจิตเป็นสมาธิ บริสุทธืผ่องแผ้ว ไม่มีกิเลส ปราศจากอุปกิเลส มีจิตอ่อน ครอบงำการงาน ตั้งมั่น ไม่หวั่นไหวอย่างนี้ ย่อมโน้มน้อมจิตไปเพื่อญาณทัสสนะ พุทธบริษัท ๔ ย่อมรู้ชัด อย่างนี้ว่า กายของเรานี้แล มีรูป ประกอบด้วยมหาภูต ๔ เกิดแต่มารดาบิดา เติบโตขึ้นด้วย ข้าวสุกและขนมสด ไม่เที่ยง ต้องอบ ต้องนวดฟัน มีอันทำลายและกระจัดกระจายเป็นธรรมดา และวิญญานของเรานี้ก็อาศัยอยู่ในกายนี้ เนิ่องอยู่ในกายนี้ มีความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา

คำถาม. ผู้แสดงอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

ตอบ บทบาทหน้าที่ของครู ควรมีความรู้เรื่องพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐาน เพื่อปฎิรูปการศึกษา ศิล สมาธิและปัญญา ประกอบบุคลิกภาพ ๒ ประการคือ

๑. รู้จักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอมีความมั่นใจและศรัทธาในวิถีพุทธ

๒. มีความคิดเป็นของตัวเอง กล้าแสดงออก เพื่อเผยแพร่ความคิดหรือความรู้ใหม่ๆ ต่อสาธารณชนหรือเพื่อพัฒนาชีวิตของตนโดยบริสุทธิ์ใจ

คำถาม. จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ให้คนปัจจุบันเข้าใจและปฏิบัติตาม?

ตอบ การเล่นเกม เล่นคำ และใช้คำในความหมายใหม่ การเล่นเกมและการเล่นคำ เป็นเรื่องของความสามารถในการใช้ภาษาผสมกับปฏิกิริยา ข้อนี้ก็เป็นการเล่นให้คนถึงพระปรีชาสามารถของพระพุทธเจ้าที่มีรอบไปทุกด้าน แม้ในการสอนหลักธรรมทั่วไป พระองค์ก็ทรงรับเอาคำศัพท์ที่มีอยู่แต่เดิมในลัทธิศาสนาเก่ามาใช้ แต่ทรงกำหนดความหมายใหม่ ซึ่งเป็นวิธีการช่วยให้ผู้ฟังผู้เรียนหันมาสนใจ และกำหนดคำสอนได้ง่าย เพียงแต่มาทำความเข้าใจเสียใหม่เท่านั้น และเป็นการช่วยให้มีการพิจารณาเปรียบเทียบไปในตัวด้วยว่าอย่างไรถูก อย่างไรผิดอย่างไร จึงเห็นได้ว่า คำว่า

พรหม พรหมณ์ อริยะ ยัญ ตบะ ไผ่ขุขัยัญ ฯลฯ ซึ่งคำในลัทธิศาสนาเดิม ก็มีใช้ในพระพุทธศาสนาด้วยทั้งสิ้น แต่มีความหมายต่างออกไปเป็นอย่างใหม่

คำถาม ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อุสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน?

ตอบ ให้เชื่อกรรม คือการกระทำของตนเองว่าเป็นสิ่งสำคัญคือให้เชื่อว่าความสุขหรือความทุกข์ ความดีหรือความชั่ว ความโง่หรือความฉลาด เป็นต้นเป็นเรื่องของตนเองเราเป็นผู้ทำเอง เป็นผู้รับผลแห่งความดี ความชั่ว ความสุขหรือความทุกข์เอง ไม่มีเทวดา อินทร์พรหมหรือพระเจ้าเป็นผู้พิเศษคนใดมาดลบันดาลให้ มีหลักความเชื่อว่า พระธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนานั้น เป็นคำสอนของท่านผู้รู้ ที่เป็นมนุษย์เช่นกับเรา คือ พระพุทธเจ้า ทรงแสวงหา ทรงค้นคว้า ทรงทดลอง ทรงพิสูจน์จนพบกฎแห่งความจริง คือกฎหรือสูตรแห่งความหลุดพ้นจากอำนาจมืดหรืออำนาจป่าเถื่อน คืออวิชชาและโมหะ หรือคือความเห็นแก่ตัวจัดและกิเลสตัณหาทั้งหลายและทรงหลุดพ้นจากความทุกข์ ความเดือดร้อนโดยประมวลโดยประการทั้งปวงมีแต่ความสะอาดสว่าง สงบภายในจิตใจ

๗. พระอาจารย์สมภาร สมภาโร ผศ.

คำถาม . ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

คำตอบ เนื่องจากพระพุทธเจ้าทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อสัตว์โลก จึงแสดงธรรมเพื่อช่วยให้สัตว์โลกพ้นทุกข์ คำสอนในหลักอุสาสนีปาฏิหาริย์ของพระพุทธเจ้า เมื่อบุคคลรับนำไปปฏิบัติแล้วสามารถเห็นผล บังเกิดผลได้จริงตามที่พระองค์ทรงแสดง และอุสาสนีปาฏิหาริย์ มุ่งเน้นในเรื่องของการทำจิตใจให้ตั้งมั่นและบริสุทธิ์ ปราศจากกิเลสตัณหาไม่ทำให้ผู้ฟังหลงทางเหมือนฤทธิ์อื่นๆ

คำถาม. การสอนเป็นอัครจริยนั้น สอนอย่างไร ?

คำตอบ ปราชญ์และพระพุทธรุคาสสิกทั้งหลายเคารพบูชาและยกย่องเทิดทูนพระองค์ในฐานะทรงเป็นนักการสอนที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ทรงมีพระปรีชาสามารถอย่างยอดเยี่ยมในการอบรมสั่งสอน และได้ทรงประสบความสำเร็จในการเผยแผ่เป็นอย่างดี ดังปรากฏในแก้วฏฐสูตรว่า เปรียบเหมือนพนักงานทรงสนาน หรือลูกมือพนักงานทรงสนานผู้ฉลาด จะพึงใส่จรรยาดีลงในภาชนะสำริด แล้วพรมด้วยน้ำหมักไว้ตกเวลาเย็นก่อนจรรยาดี ซึ่งยางซึมไปจับติดกันทั่วทั้งหมด ย่อมไม่กระจ่ายออกฉั่นใด ภิกษุก็ฉั่นนั้นแล ทำกายนี้แหละ ให้ชุ่มชื้นเอิบอัมซาบซ่านด้วยปิติและสุขเกิดแต่วิเวก ไม่มีเอกเทศไหนๆ แห่งกายของเธอทั่วทั้งตัวที่ปิติและสุขเกิดแต่วิเวกจะไม่ถูกต้อง แก้วฏฐ์ แม้ข้อนี้ก็เรียกว่าอุสาสนีปาฏิหาริย์

คำถาม ผู้แสดงอุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

คำตอบ อันดับแรกต้องรู้จักการเปลี่ยนแปลง เพราะการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้บอก ผู้แสดง มาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่ม สนับสนุนให้ผู้ฟังมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ เป็นผู้ช่วยและผู้แนะให้ผู้ฟังรู้หลัก รู้จักวิธีการที่จะศึกษาค้นคว้าและเลือกทางของตนเองได้ โดยไม่มีการบังคับให้เชื่อตาม เปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ใช้ความคิดอย่างมีอิสระและมีเหตุผล บุคลิกภาพของผู้สอนหรือนักเผยแผ่ ได้แก่ กลยาณมิตรและมีสติปัญญาไหวพริบที่ชาญฉลาดเป็นเบื้องต้น จากนั้นต้องประกอบด้วยหลักของนักเผยแผ่กับผู้ฟังหรือผู้สอนกับผู้เรียน ที่มีความสัมพันธ์กันในฐานะเป็น

กัลยาณมิตรเป็นอันดับต่อไปเพราะในทางพระพุทธศาสนาถือว่า ผู้เผยแผ่กับผู้ฟังหรือผู้สอนกับผู้ปฏิบัตินั้นต้องประสานสัมพันธ์กัน มีความกรุณาต่อกันโดยเฉพาะในด้านการอบรมสั่งสอนนั้น ย่อมเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ให้เกิดคุณลักษณะของผู้สอนซึ่งเรียกว่า องค์คุณของกัลยาณมิตร ดังนั้น พระธรรมกถึกหรือนักเผยแผ่พุทธธรรมที่ดีจึงมีลักษณะบุคลิกภาพซึ่งเป็นองค์ของกัลยาณมิตร ๗ ประการ ดังนี้

๑. ปิโย เป็นที่รักเป็นที่พอใจ ในฐานะเป็นที่สบายและสนิทสนม ชวนให้อยากเข้าไปปรึกษาไต่ถาม ๒. ครุ เป็นที่เคารพ ในฐานะประพฤติสมควรแก่ฐานะ ให้เกิดความรู้สึกขอบใจ เป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย ๓. ภาวนีโย เป็นที่ยกย่อง ในฐานะทรงคุณคือความรู้และภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้ฝึกอบรมและปรับปรุงตนอยู่เสมอควรเอาอย่าง ทำให้ระลึกและเฝ้าระวังด้วยซาบซึ้งภูมิใจ ๔. วตฺตา จ เป็นนักพูด รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไรอย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษาที่ดี ๕. วจนฺทโม เป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำคือพร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษา ชักถาม คำเสนอแนะ วิพากษ์วิจารณ์ อดทน ฟังได้ไม่เบื่อ ไม่ฉุนเฉียว ๖. คมกิริยจ กถ กตฺตา เป็นผู้พูดด้วยถ้อยคำลึกซึ้งได้สามารถอธิบายเรื่องยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจ และให้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป ๗. โน จมฺภูฏาเน นิโยชเย ไม่ชักนำไปในอฐานะ คือไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหล หรือชักนำไปในทางเสื่อมเสีย ๘

คำถาม จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อุสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจ และปฏิบัติตาม ?

คำตอบ ควรสร้างความยึดหยุ่นในการใช้วิธีการ ถ้าผู้เผยแผ่ สอนอย่างไม่มีอึดตาย ตัดต้นหามาจะ ทุจริตเสียให้เหลือน้อยที่สุด ก็จะมุ่งไปยังผลสำเร็จในการเผยแผ่เป็นสำคัญ สุดแต่จะใช้วิธีใดให้การสอนได้ผลดีที่สุด ก็จะทำในทางนั้น ไม่กลัวว่าจะเสียเกียรติ ไม่กลัวจะถูกดูถูกว่าแพ้

คำถาม ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อุสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

คำตอบ ควรรู้จักจังหวะ และโอกาส ผู้สอนต้องรู้จักใช้จังหวะ และโอกาสให้เป็นประโยชน์ ทรงชี้แจงเรื่องแสดงธรรมแง่เดียว หลายแง่ มีการถามตอบชี้แจงให้ผู้ฟังเข้าใจ ตัวอย่างไปภูฏาปทปริพพาชกรถามเพิ่มเติม และพระผู้มีพระภาคตรัสตอบเป็นข้อๆ ดังต่อไปนี้ ตรัสตอบว่า ทรงแสดงธรรมแง่เดียว (เอกังสิกะ) ก็มี ที่ทรงแสดงธรรมหลายแง่ก็คือ เรื่องโลกเที่ยง, ไม่เที่ยง โลกมีที่สุด ไม่มีที่สุดเป็นต้นที่ทรงแสดงธรรมแง่เดียวคือเรื่องทุกข์ เหตุให้ทุกข์เกิด ความดับทุกข์ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ตรัสเล่าต่อไปว่า พระองค์เคยเสด็จเข้าไปหาสมณพราหมณ์พวกที่มีความเห็นมีวาทะว่า เมื่อตายไปแล้ว อตฺตาจะมีความสุขโดยส่วนเดียว ไม่มีโรค แล้วซักถามว่า ท่านรู้เห็นโลกซึ่งมีความสุขโดยส่วนเดียวหรือเปล่า ก็ตอบว่า เปล่า ถามว่า ท่านรู้จักหนทาง หรือข้อปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เพื่อให้บรรลุโลกที่มีความสุขโดยส่วนเดียว หรือเปล่า ก็ตอบว่า เปล่าอีก คำพูดของสมณพราหมณ์เหล่านั้นจึงชื่อว่าไม่มีปาฏิหาริย์มิใช่หรือ ไปภูฏาปทปริพพาชกรับว่า ไม่มีปาฏิหาริย์ ครั้นแล้วทรงเปรียบพวกที่กล่าวว่า เมื่อตายไปแล้ว อตฺตาจะมีความสุขโดยส่วนเดียว ไม่มีโรคแต่ไม่รู้จะจริงจังเลยกับข้อที่ท่านกล่าวนั้น ว่าเปรียบเหมือนคนที่รักหญิงงามชาวชนบท แต่ไม่รู้ว่าเป็นใครชื่ออะไร สกุลอะไร อยู่ที่ไหนหรือเปรียบเหมือนคนตงบันไดขึ้นบนทางสี่แพร่งเพื่อจะขึ้นปราสาท แต่ไม่รู้ว่าเป็นปราสาทอยู่ในทิศไหนสูงต่ำหรือปานกลาง ทรงเปรียบให้ฟังว่า การสอนอย่างนี้เพื่อทรงชี้ให้เห็นข้อปฏิบัติเพื่อละอึดตายได้นี้เปรียบเหมือนตงบันไดขึ้นสู่ปราสาทซึ่งมีปราสาทอยู่จริงๆ ไม่ใช่ชี้ไม่ได้

๘. สัมภาษณ์ ศ. พิเศษ จำนงค์ ทองประเสริฐ

คำถาม. ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

ตอบ อนุสาสนีปาฏิหาริย์เป็นเลิศ ประเสริฐที่สุด ดังนั้นถ้าจะกล่าวว่า สุตยอตปาฏิหาริย์ของพระพุทธเจ้าคืออะไร ก็ต้องกล่าวว่า อนุสาสนีปาฏิหาริย์ คือ สุตยอตปาฏิหาริย์ของพระพุทธเจ้า เหตุผลเพราะว่า อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์ ไม่สามารถสะกดจิตใจ และละกิเลสได้เลย

คำถาม. การสอนเป็นอัครรณนั้น สอนอย่างไร ?

ตอบ สอนให้เจริญสติ ไม่ให้ประมาท พยายามละราคะ โทสะ โมหะประพตีสจฺจิตด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ประพตฺติโดยชอบที่จะเป็นประโยชน์แท้จริงแก่ตนเอง แก่ผู้อื่น หรือแก่ทั้งสองฝ่าย เพราะผู้ละราคะ โทสะ โมหะเสียได้ย่อมเห็นถึงหนทางการดำเนินในชีวิตที่เป็นประโยชน์แท้จริงแก่ตนเอง แก่ผู้อื่น หรือแก่ทั้งสองฝ่าย ด้วยเหตุผลนี้ ผู้บรรลุธรรมจะเห็นได้ด้วยตนเอง เป็นจริงในทุกยุคทุกสมัย ควรแสดงให้ผู้อื่นทราบตาม ควรน้อมนำมาหาตน ผู้มีปัญญาจะรู้ได้เอง

คำถามผู้แสดงอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

ตอบ อย่างน้อยผู้เผยแผ่ควรศึกษาความรู้เรื่องพระธรรมพอสสมควร ประพตฺติและวางตนอยู่ในกรอบศีลธรรมจรรยา อันเป็นปทัสฐานที่ยอมรับกันทั่วไปในชุมชนประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพพอสสมควรแก่อัตภาพ มีมานะบากบั่นอยู่มัธยัสถ์ อดออม ไม่เห็นแก่ความเจริญทางวัตถุเกินกว่าคุณธรรมและจริยธรรม

คำถาม.จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อุสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจ และปฏิบัติตาม ?

ตอบ ผู้เผยแผ่ต้องรู้จักอุปายเลือกคน และการปฏิบัติรายบุคคล การเลือกคนเป็นอุปายสำคัญในการเผยแผ่ศาสนา ในการประกาศธรรมของพระพุทธเจ้า เริ่มแต่ระยะแรกประดิษฐานพระพุทธศาสนาจะเห็นว่าพระพุทธเจ้าทรงดำเนินพุทธกิจด้วยพระพุทโธบายอย่างที่เราเรียกว่า การวางแผนที่ได้ผลยิ่ง ทรงพิจารณาว่าเมื่อจะเข้าไปประกาศพระศาสนาในถิ่นใดถิ่นหนึ่งควรไปโปรดใครก่อน

คำถาม. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อุสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

ตอบ พระพุทธศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่ให้ความเคารพ-นับถือนั้น ถ้าจะศึกษาจนถึงรากฐานอันแท้จริงแล้ว จะเห็นว่าขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้คือ ไม่สอนในเรื่องพระเจ้าสร้างโลก แต่เพียงสอนว่าทุกสิ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติมีอยู่ตามธรรมชาติและจะดับไปตามธรรมชาติมีหลักความเชื่อทางศาสนาและในพระศาสดาเหมือนกัน แต่ต้องมีปัญญาประกอบอยู่ด้วย ดังจะเห็นตัวอย่างในหลักธรรมคำสอนโดยทั่วไป คือเมื่อกล่าวถึงความเชื่อไว้ที่ใดแล้ว จะต้องกล่าวถึงปัญญาไว้นั้นด้วยเสมอ เพื่อป้องกันความเชื่อที่มั่ว

๙. สัมภาษณ์ศาสตราจารย์พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ

คำถาม. ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

คำตอบ เหตุที่พระพุทธเจ้าทรงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ก็เพราะ อนุสาสนีปาฏิหาริย์เป็นคำสอนนำผู้ปฏิบัติให้ถึงความบริสุทธิ์แท้จริง ให้ผู้ประพฤติปฏิบัติธรรมตามบรรลุมรรคผลได้ ทำให้ผู้ฟังเกิดสติปัญญาทำความดี ทั้งทาน ศีล ภาวนา จนหมดกิเลสในที่สุด

คำถาม. การสอนเป็นอัครรณัน สอนอย่างไร ?

คำตอบ สอนให้เจริญสติ ผูกจิตให้เป็นสมาธิ บริสุทธิ์ผ่องแผ้ว ไม่มีกิเลส ปราศจากอุปกิเลส สอนผูกจิตให้อ่อนโยน ควรแก่การงาน ตั้งมั่น ไม่หวั่นไหว เพราะจิตที่ได้รับการฝึกฝนดีแล้วอย่างนี้ ย่อมโน้มมน้อมไปเพื่ออาสาชวยญาณ ย่อมรู้ชัด ตามความเป็นจริงว่า นี่ทุกข์ นี่ทุกขสมุทัย นี่ทุกขนิโรธ นี่ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา เหล่านี้อาสวะ เหล่านี้อาสวสมุทัย นี่อาสวนิโรธ เหล่านี้อาสวนิโรธคามินีปฏิปทา จิตเมื่อรู้เห็นอย่างนี้ ย่อมหลุดพ้น แม้จากกามาสวะ แม้จากภวาสวะ แม้จากอวิชชาสวะ เมื่อจิตหลุดพ้นแล้ว ก็มีญาณ ว่าหลุดพ้นแล้ว รู้ชัดว่าชาติสิ้นแล้ว พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว กิจที่ควรทำ ทำเสร็จแล้ว กิจอื่น เพื่อความเป็นอย่างนี้มีได้มี แม้ข้อนี้ก็เรียกว่าอนุสาสนีปาฏิหาริย์

คำถาม. ผู้แสดงอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

คำตอบ ควรมีพื้นฐานความรู้ரியสัจ ๔ และมีบุคลิกภาพแสดงออกทางกาย วาจาเรียบร้อย ด้วยศีลมีความสำรวมเกิดจากสติปัญญาในมรรค ๘ ผูกผู้ฟังให้มีความสามารถในการทำงานรวมกลุ่ม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์อดทนต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพกฎของสังคมในการอยู่ร่วมกัน รู้จักใช้สิทธิและพิทักษ์สิทธิ รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม รู้แพ้รู้ชนะ เคารพเสียงส่วนมากและรับฟังเสียงส่วนน้อยสนใจศึกษาธรรมชาติและ ความแตกต่างในตัวผู้ฟังแต่ละคน เพื่อนำมาเป็นข้อสังเกตพิจารณาในการปฏิบัติตัวต่อผู้ฟังให้มีความรู้ความสนใจ เอาใจใส่อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ได้รับความสนิทสนมและความไว้วางใจจากผู้ฟังเป็นการจัดช่องว่างระหว่างผู้สอนกับผู้ฟังอย่างได้ผล

คำถาม. จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจและปฏิบัติตาม ?

คำตอบ ผู้เผยแผ่ควรใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์เกี่ยวกับการให้รางวัล ปลอดภัยในสมัยที่ควรปลอดภัย การใช้อำนาจลงโทษ ไม่ใช่การฝึกคนของพระพุทธเจ้า แม้ในการแสดงธรรมตามปกติพระองค์ ก็แสดงไปตามเนื้อหาธรรมไม่กระทบกระทั้งใคร การสอนไม่ต้องลงโทษ เป็นการแสดงความสามารถของผู้สอนด้วย ในระดับสามัญ สำหรับผู้สอนทั่วไป อาจต้องคิดคำนึงว่าการลงโทษ ควรหรือไม่ แคไหน และอย่างไร แต่ผู้ที่สอนคนได้สำเร็จผลโดยไม่ต้องใช้อำนาจโทษเลย ย่อมถือว่าเป็นผู้มีความสามารถในการสอนมากที่สุด

คำถาม. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

คำตอบ. พยายามค้นหาความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของของพุทธบริษัท แต่ละคน เพื่อหาทางส่งเสริมแนะนำผู้ฟังให้เกิดสติปัญญารู้เรื่อง กาย เวทนา จิต ธรรม ส่งเสริมให้พุทธบริษัทเป็นคนฝึกฝนในคุณธรรม จริยธรรม โดยไม่หลงใหลในวัตถุ และเห็นคุณค่าของการรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติมุ่งสร้างประโยชน์แก่สังคมดังพระพุทธเจ้าตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงเที่ยวจาริกไป เพื่อประกาศพรหมจรรย์ อันงามในเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด เพื่อประโยชน์ เพื่อเกื้อกูล เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก ความหมาย

ของการเผยแผ่ คือ การนำแบบอย่างเกี่ยวกับการดำรงชีวิตอันประเสริฐที่เรียกว่าพรหมจรรย์ ออกไปเผยแผ่แก่พุทธศาสนิกชนและเป้าหมายของการเผยแผ่ของพระพุทธเจ้าก็คือ

- เพื่อประโยชน์
- เพื่อเกื้อกูล
- เพื่อความสุขทั้งแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย
- เพื่ออนุเคราะห์แก่ชาวโลก

๑๐. สัมภาษณ์รองศาสตราจารย์ สมิตีพล เนตรนิมิต

คำถาม. ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

คำตอบ. เพราะอนุสาสนีปาฏิหาริย์ นำพาผู้ปฏิบัติให้หมดกิเลสได้จริง ทำให้ผู้ฟังเกิดสติปัญญาสมบูรณ์ขึ้น หลักคำสอนของพระพุทธศาสนานั้น แม้จะตัดความเชื่อในเรื่องฤทธิ์เดชปาฏิหาริย์ออกหมด ก็ไม่ทำให้พระพุทธศาสนากระทบกระเทือนอะไรแม้แต่น้อย เพราะพระพุทธศาสนามีได้มีรากฐานอยู่บนเรื่องฤทธิ์เดชปาฏิหาริย์ หากอยู่ที่เหตุผลและคุณงามความดีที่พิจารณาเห็นได้จริง ๆ ผู้ที่รับการศึกษาทางพระพุทธศาสนาเข้าใจถึงสาระสำคัญบ้างพอสมควร ย่อมมีความเข้าใจตรงกันว่า เรามีได้นับถือพระพุทธศาสนาเพราะเห็นแก่เรื่องฤทธิ์เดชปาฏิหาริย์เลย เรามิได้นับถือพระพุทธเจ้าเพราะพระองค์เหาะเหินเดินอากาศได้ มิได้นับถือเพราะพระองค์ประสูติออกมาเดินได้ ๗ ก้าว แม้พระองค์จะไม่มีฤทธิ์ ไม่มีสิ่งอัศจรรย์ ก็ไม่ทำให้เราคลายความเคารพนับถือลงไปแต่ประการใด

คำถาม. การสอนเป็นอัศจรรย์นั้น สอนอย่างไร ?

คำตอบ. พระพุทธเจ้าทรงพร่ำสอนเกี่ยวกับการพิจารณาเบญจขันธ์ว่าขันธ์ ๕ ล้วนอยู่ภายใต้กฎไตรลักษณ์ทั้งสิ้น เช่นสอนว่า ภิกษุทั้งหลาย รูปไม่เที่ยง เวทนาไม่เที่ยง สัญญาไม่เที่ยง สังขารไม่เที่ยง วิญญาณไม่เที่ยง รูปเป็นอนัตตา เวทนาเป็นอนัตตา สัญญาเป็นอนัตตา สังขารเป็นอนัตตา วิญญาณเป็นอนัตตา สังขารทั้งหลายทั้งปวงเป็นอนัตตา ธรรมทั้งหลายทั้งปวงเป็นอนัตตา จบลงด้วยอริยสัจ ๔

คำถาม. ผู้แสดงอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพ อย่างไร ?

คำตอบ. มีความรู้ด้านหลักอริยสัจ ๔ พร้อมทั้งปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ ได้ผลสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเช่นด้านการเกษตร ด้านการศึกษา ด้านสังคมพอสมควร และสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี โดยคำนึงว่า สังคมพุทธส่วนใหญ่เป็นสังคมเชื่อในเรื่องกรรม ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีธัมมาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพฤติตนเป็นแบบอย่างและชักนำผู้อื่นให้ปฏิบัติตามโอกาสอันเหมาะสม

คำถาม. จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อนุสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจ และปฏิบัติตาม ?

คำตอบ. ประการแรกที่ควรคำนึงถึงก็คือ การทำความเข้าใจให้กระจ่างเที่ยงตรง เป้าหมายของการให้การศึกษาในแง่อนุสาสนีปาฏิหาริย์อยู่ที่ไหน เพราะความเห็นที่กระจ่างเที่ยงตรงนี้เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการพัฒนาคนอันเป็นหน้าที่ของผู้เผยแผ่โดยตรง อาจกล่าวได้ว่าต้องมีสัมมาทิฐิเสียก่อน

การที่ผู้เผยแผ่จะพัฒนาคนได้นั้น โดยส่วนตัวต้องมีความสมบูรณ์หรือมีความพร้อมแล้ว อย่างน้อยในระดับหนึ่ง เพื่อจะสร้างความสมบูรณ์นั้นให้มากขึ้นในตัวผู้ฟังความสมบูรณ์ดังกล่าวได้แก่ความสมบูรณ์ในเรื่องไตรสิกขา ผู้เผยแผ่จะต้องพัฒนาตน ตามหลักนี้ จะโดยวิธีใดก็ตามที่เหมาะสมกับตน กล่าวคือ ในด้านพฤติกรรมภายนอก จะต้องควบคุมการแสดงออกให้อยู่ในกรอบแห่ง ศีล, กฎเกณฑ์, กติกา, จรรยาบรรณ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม ดูตามลักษณะแล้ว จะเห็นได้ว่า พระพุทธเจ้ามีพระปัญญาในการปกครองคณะสงฆ์เช่นพระพุทธองค์ได้ทรงบัญญัติพระวินัยไว้ เป็นกฎข้อบังคับสำหรับพระสาวกได้ปฏิบัติ

คำถาม. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้อุสาสนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน ?

คำตอบ. ผู้เผยแผ่คือบุคคลตัวอย่างหรือผู้เป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธบริษัทและบุคคลในชุมชนทั่วไปจะต้องปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักศีลธรรม จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาด้านจริยธรรม และคุณธรรมให้ดีกว่าผู้ฟัง ซึ่งเรื่องนี้ นักเผยแผ่เห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนจะต้องทำ เพราะเป็นปัญหาใหญ่ ถ้าประพฤติดัวไม่เหมาะสม อาจจะถูกติเตียนในภายหลังได้

๑๑. สัมภาษณ์ ผศ. รังษี สุนทรต์

คำถาม. ทำไมพระพุทธเจ้าจึงยกย่องอุสาสนีปาฏิหาริย์ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วทำไมไม่ยกย่องปาฏิหาริย์อื่น? (อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์)

คำตอบ. เพราะคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเป็นข้อปฏิบัติให้บรรลุผลได้จริง เช่นข้อปฏิบัติที่ให้บรรลุถึงความสำเร็จ ๔ อย่างคือ ๑. ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น ๒. วิริยะ ความพากเพียร ๓. จิตตะ เอาใจฝักใฝ่ไม่ทอดธุระ ๔. วิมังสา สอบสวน ค้นคว้า ทดลอง ส่วนปาฏิหาริย์ที่เหลือ ๒ อย่างอาจทำให้ผู้ศรัทธาหลงทาง จึงไม่ส่งเสริมให้สาวกแสดง ไม่ทรงยกย่องเพราะมีในลัทธิอื่นก็มี จึงทรงรังเกียจ

คำถาม. การสอนเป็นอัครจริยนั้น สอนอย่างไร?

คำตอบ. สอนให้พุทธบริษัทฝึกเจริญสติเช่นสอนว่า ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ย่อมทำความรู้สึกตัวในการก้าว ในการถอย ในการแล ในการเลี้ยว ในการคู้เข้า ในการเหยียดออก ในการทรงสังฆาฏิ บาตรและจีวร ในการฉัน การดื่ม การเคี้ยว การกลืน ในการถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ ย่อมทำความรู้สึกตัวในการเดิน การยืน การนั่ง การหลับ การตื่น การพูด การนิ่ง แม้ข้อนี้ก็เรียกว่า อุสาสนีปาฏิหาริย์

คำถาม. ผู้แสดงอุสาสนีปาฏิหาริย์ ควรมีพื้นฐานความรู้ และบุคลิกภาพอย่างไร ?

คำตอบ. ควรรู้จักหลักธรรมวินัยพอสมควร มีบุคลิกภาพรักความยุติธรรม และกล้าหาญที่จะต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมของสังคมด้วยปัญญาและสติ ตามกระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสม ตามครรลองของขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม และสิทธิแห่งกฎหมายหาโอกาสเข้ามีส่วนร่วมโดยเต็มใจในกิจกรรมด้านต่างๆ ของสังคม อุทิศตน เป็นที่ปรึกษา หรือช่วยแก้ปัญหาของสังคม โดยเฉพาะในชนบทเพื่อสร้างสัมพันธภาพ และความเข้าใจอันดีระหว่างวัด โรงเรียนกับชุมชนในท้องถิ่น

คำถาม. จะมีวิธีการอย่างไรที่จะใช้อุสาสนีปาฏิหาริย์ ให้คนปัจจุบันเข้าใจ และปฏิบัติตาม?

คำตอบ. ผู้จะใช้นุสาศนีปาฏิหาริย์ ควรประพาดิตนเป็นที่น่าเคารพนับถือของคนทั่วไป ข้อสำคัญนักเผยแผ่ จะต้องมิจิตบริสุทธิ์ ต่อผู้ฟังให้มาก เพราะว่าพฤติกรรมภายใต้กรอบดังกล่าวจะเสริมความเป็นนักเผยแผ่ให้มีคุณค่าเห็นได้ชัดเจนที่สุด อย่างน้อยก็ทำให้เป็นที่น่าเชื่อถือ หรือให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ชาวพุทธ และคนทั่วไปอันจะเป็นพื้นฐานให้เกิดการปฏิบัติที่ง่ายสะดวกในการที่จะสอนใครๆ ต่อไป เพราะความเชื่อมั่นนั้น หากใครหรือองค์กรใดหรือแม้กระทั่งนักเผยแผ่เอง เกิดการไม่ยอมรับ เกิดความไม่มั่นใจในตัวผู้เผยแผ่แล้ว ก็หวังได้เลยว่ายากที่จะเรียกร้องให้คนอื่นทำตาม หรือเห็นดีเห็นงามด้วย ทั้งๆ ที่บางทีเนื้อหาของสิ่งที่เรียกร้องนั้นถูกต้องดีงาม ก็จะถูกมองว่าเป็นสิ่งไร้ค่า ไร้ความหมาย กลายเป็นเห็นผิดเป็นชอบ หรือเห็นชอบเป็นผิดไป

คำถาม. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้นุสาศนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบัน?

คำตอบ. การใช้นุสาศนีปาฏิหาริย์ ในปัจจุบันควรเผยแผ่ในเชิงรุกให้มากขึ้น และมุ่งประโยชน์สุขแก่ผู้ฟังจริงๆ ผู้เผยแผ่ต้องรู้จักวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นต่าง ครั้ง ต่างควา ย่อมมีลักษณะแตกต่างกันไปไม่มีที่สิ้นสุด การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าย่อมอาศัยปัญญา คือ ความสามารถในการประยุกต์หลัก วิธีการ และวิธีต่างๆ มาใช้ให้เหมาะสม เป็นเรื่องเฉพาะครั้ง เฉพาะคราวไป โดยเฉพาะหลักการสอนที่พระพุทธองค์ได้ตรัสองค์แห่งธรรมกลักไว้

สรุปว่า การใช้นุสาศนีปาฏิหาริย์เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าที่ปรากฏใน คัมภีร์พระพุทธศาสนามีรูปแบบและมีวิธีการอยู่หลายอย่าง ทั้งนี้ พระพุทธเจ้าจะทรงเลือกหลักธรรมให้เหมาะสมแก่ผู้ฟังเรียกว่า แสดงธรรมตามจริต แสดงธรรมตามกรรมเก่า และพระองค์ก็ทรงวางพระองค์อยู่ในกรอบแห่งองค์พระธรรมกลัก ๕ ประการ การตอบปัญหาแจ่มแจ้งชัดเจนสามารถแก้ไข ปัญหาได้ตรงประเด็นจึงได้พระนามว่า พระองค์เป็นพระศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย แสดงธรรมไพเราะในเบื้องต้นท่ามกลาง และงามในเบื้องปลาย ประดุจฉายาขณะทีคว่ำ ให้เห็นแจ้งว่าข้างในไม่มีอะไรเลย ทั้งพระธรรมที่นำมาแสดงแก่เวไนยสัตว์ทั้งหลายนั้นมีความละเอียดลึกซึ้ง ประดุจนายแพทย์ผู้ลาดรู้จักสมุฏฐานของโรค วินิจฉัยโรคได้แม่นยำ รักษาโรคนั้นให้หายขาดได้ ผู้ที่มีความทุกข์เรื่องครอบครัว พระองค์จะแสดงอนุพุทฺธิกาและตบท้ายด้วยอริยสัจ ๕ สำหรับการใช้นุสาศนีแยแก่นักบวชก็จะตรัสอริยสัจ ๔ เลยทีเดียว เช่นพระอัสสชิเถระ ได้นำอนุสาศนียของพระพุทธเจ้าไปโปรดแก่อุปติสสมาณพโดยกล่าวสั้นๆ ว่า สิ่งใดเกิดจากเหตุ พระตถาคตตรัสเหตุแห่งธรรมนั้น และความดับแห่งเหตุ พระโคตมมีปกติตรัสอย่างนี้ เพียงเท่านี้ อุปติสสมาณพก็ได้บรรลุพระโสดาบันทันที ส่วนด้านการใช้นุสาศนีปาฏิหาริย์แก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายในปัจจุบันพบว่า พระองค์ได้วางหลักธรรมสำหรับปฏิบัติเช่นสติปัฏฐาน ๔ ให้ดูกาย เวทนา จิต ธรรมเนื่องจากว่า สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงธรรมชาติปรากฏอยู่อย่างนั้นทำให้ผู้พิจารณาปฏิบัติตามพบความสุขตามสมควรแก่บารมีของตนๆ ส่วนผู้ครองเรือน พระองค์ได้วางหลักอนุสาศนีไว้ให้ผู้ครองเรือนปฏิบัติตามหลักคิหิปฏิบัติ มีทีศ ๖ เป็นต้น พระธรรมที่นำมาแสดงไว้เหมาะสมกับมนุษย์และเทวดาทุกยุคทุกสมัย ไม่เปลี่ยนไปเป็นอย่างอื่น เนื่องจากพระดำรัสของพระพุทธเจ้าเป็นของจริงนำมาพิสูจน์ได้ นำผู้ปฏิบัติให้หลุดพ้นจากกิเลสได้ เป้าหมายในการประยุกต์ใช้ในโลกรปัจจุบัน ผู้วิยศึกษาหลักธรรมส่วนมากจะเน้นหลักพระไตรปิฎกเป็นส่วนใหญ่ เพื่อรักษาไว้ซึ่งหลักอนุสาศนีให้ตรงคัมภีร์ และสามารถช่วยชี้ทางกุลบุตรผู้สนใจในการปฏิบัติมุ่งความหลุดพ้นจริงๆ พร้อมทั้งคำเสนอแนวทางการประยุกต์อนุสาศนีปาฏิหาริย์มาใช้ในโลกปัจจุบัน เช่นสถาบันต่างๆ เมืองครพุทธ วิทยาศาสตร์ นักการเมือง พ่อค้า แม่ค้า

การเกษตร ล้วนสามารถนำหลักอนุสาสนีไปปฏิบัติตามให้เกิดประโยชน์ในองค์กรของตนและสถาบันของตนได้อย่างแท้จริง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาให้ความรู้เพิ่มเติม ตอบคำถามสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการใช้อุณฺสาสนีปาฏิหาริย์ เช่น ประเด็นเกี่ยวกับสาเหตุที่พระพุทธเจ้าแสดงอนุสาสนีเพื่ออะไร คำตอบในภาพรวมก็คือ เพราะพระพุทธเจ้าทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อสัตว์โลกผู้กำลังจมอยู่ในห้วงแห่งความทุกข์ ให้หลุดพ้นจากวิญญูสงสาร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาเหล่านี้ล้วนนับว่า มีส่วนช่วยประกาศพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองแก่ชาวโลกต่อไปทั้งชี้แนวทางให้ปฏิบัติตามหลักอนุสาสนีปาฏิหาริย์เช่นเจริญจิตภาวนาตามสติปัฏฐาน ๔

ภาคผนวก ฉ.
ภาพสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

: นางสาวทิพากาญจน์ ประภารัตน์

วัน เดือน ปีเกิด

: วันศุกร์ที่ ๐๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๓

สถานที่เกิด

: ๑๙๙ ซอยประชาชื่น ๓๗ ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐

ประวัติการศึกษา

: พ.ศ. ๒๕๒๖ ปริญญาตรี (รัฐศาสตร์) จากมหาวิทยาลัย
รามคำแหง กรุงเทพมหานคร

: พ.ศ. ๒๕๔๗ ธรรมศึกษาชั้นเอก

: พ.ศ. ๒๕๕๐ อภิธรรมบัณฑิต จากมหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
 : พ. ศ. ๒๕๕๑ ปริญญาโท (สาขาพระพุทธศาสนา)
 จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 กรุงเทพมหานคร

ประสบการณ์การทำงาน

- : พ. ศ. ๒๕๒๖- ๒๕๓๑ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
 ภัยพิบัติแห่งชาติ สำนักเลขาธิการ สำนักนายกรัฐมนตรี
- : พ. ศ. ๒๕๕๐- ๒๕๕๒ ครูประจำโรงเรียนศรีเมืองทองวิทยา
 ตำบลหลวง อำเภอมะนัง จังหวัดอ่างทอง
- : พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึงปัจจุบัน ครูโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- : พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้รับเกียรติเป็นครูสอนดีเด่น
- : พ. ศ. ๒๕๕๓ ครูโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม
 กรุงเทพมหานคร
- : พ. ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ เป็นครูโรงเรียนราชันนันทาจารย์
 สามเสนวิทยาลัย ๒ กรุงเทพมหานคร
- : พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับทุนการศึกษา จากพระอาจารย์ ว. วชิรเมธี
- : พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับแต่งตั้งเป็นวิปัสสนาจารย์ประจำศูนย์
 วิปัสสนากัมมัฏฐานวัดบัวภิรตย์ ต. หินเหล็กไฟ อ. คูเมือง
 จ. บุรีรัมย์

ผลงานวิจัย

๑. สารนิพนธ์ระดับปริญญาเอก รายวิชา “สัมมนาพระไตรปิฎก” เรื่อง ศึกษาคุณลัทธิ
 ที่ในพระอภิธรรมปิฎก
 ที่ปริกษาสารนิพนธ์ พระสุธีธรรมมานูวัตร,ผศ.ดร.
 คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์
 ๑. พระมหาไพเราะ ลิตส์โล,ดร.
 ๒. พระสุธีธรรมมานูวัตร,ผศ.ดร.
 ๓. ดร.จุฑามาศ วารีแสงทิพย์
๒. สารนิพนธ์ระดับปริญญาเอก รายวิชา “ศึกษาเฉพาะเรื่องในพัฒนาการแห่ง
 พระพุทธศาสนา” เรื่อง ศึกษาแนวคิดเรื่องเสนาสนะที่ปรากฏในคัมภีร์
 พระพุทธศาสนา
 ที่ปริกษาสารนิพนธ์ ผศ.ร.ท.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ
 คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์
 ๑. พระเมธีรัตนติก
 ๒. พระมหาบุญณะ ชาตเมโธ
 ๓. ผศ.ร.ท.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ

๓. สารนิพนธ์ระดับปริญญาเอก รายวิชา “สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่” เรื่อง การจัดการศึกษาในพระพุทธศาสนาเถรวาทตามทัศนะของการจัดการศึกษาสมัยใหม่

ที่ปริกษาสารนิพนธ์ พระมหากฤษณะ ตรุโน,ผศ.ดร.

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

๑. พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจนตเสโน,ดร.

๒. พระมหากฤษณะ ตรุโน,ผศ.ดร.

๓. ผศ.ดร.เสริมศิริ อัครพุมพันธ์

ภูมิลำเนาปัจจุบัน

: ๑๙๙ ซอยประชาชื่น ๓๗ ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐
เบอร์โทร. ๐๘๙-๒๐๑-๖๔๗๔